

KERSTMIS 2017

Franciscus is zijn leven lang gefascineerd geweest door de nederige gestalte waarin onze Heer geboren was en door de liefde die Hij door zijn lijden had laten blijken.

Twee jaar voor zijn overlijden vroeg Franciscus aan zijn goede vriend Giovanni Velita, die in Greccio woonde en daar burchtheer van het stadje was: "Ik wil dit jaar in Greccio Kerstmis vieren en ik zou graag de geboorte van Jezus zo gestalte willen geven, dat wij met onze eigen ogen de behoeftige omstandigheden kunnen zien waarin Hij ter wereld geko-

men is". De brave man aarzelde geen ogenblik en deed zoals Franciscus had gevraagd.

*kerststal
in Greccio*

Het maken van de kerststal was een revolutionaire en bijzonder gewaagde actie van Franciscus. Bonaventura laat hem in zijn biografische schets zelfs eerst naar de paus gaan om toestemming te vragen. Maar in de kerstnacht, die Franciscus in Greccio wilde uitbeelden, gebeurde er meer dan 'alleen maar' de geboorte van het kerstkind. Die nacht kwam onze vrededorst, onze Messias op aarde. En, net zoals in het evangelie staat, verbeeldde Franciscus de Heer Jezus als een gewoon kindje, liggend tussen echte dieren.

Franciscus, die toch al niets op had met de rijkdom van de kerk en menig priester, visualiseerde zo met zijn kerststal op een aansprekende wijze de voornaamste boodschap van Kerstmis, namelijk dat God vanaf de geboorte van Jezus heeft gekozen voor de arme, voor het kleine en geringe. Hij laat zijn Zoon niet in hoge kringen geboren worden of in een paleis, maar in een stal in het kleine

plaatsje Bethlehem. Daar bij de minder fortuinlijken, daar waar Hij het meest nodig is, daar wil Hij zijn, daar richt Hij zijn aandacht en licht op. Dat zien we al gebeuren vanaf het eerste moment dat Hij op aarde is gekomen, want zo lezen we in het evangelie: op het moment dat de engel bij de herders komt, worden zij omgeven door het stralende licht van de Heer en komen zij in Gods licht te staan.

De betekenis van wat daar die nacht gebeurde, benadrukt op meerdere manieren dat het Kind is gekomen tussen en voor de minderen. Herders werden geminacht en gezien als onbetrouwbaar, ze mochten in die tijd niet eens als getuige optreden in de rechtbank. En als Lukas ons ook nog eens vertelt dat zij midden in de nacht de wacht houden, dan geeft hij ons ook het beeld van mensen die letterlijk verblijven in het donker. En deze mensen worden ineens in het stralende licht van God gezet. Maar het

mooie is natuurlijk: ze staan niet in een ongenadig licht waarin ze worden geoordeeld, nee, ze worden juist omgeven door het licht van Gods genade. Ze worden door God niet afgerekend op hun verleden, maar krijgen juist als eersten deel aan de toekomst. Deze herders, die de mensen te onbetrouwbaar vinden als officiële getuige, juist die kiest God als de eerste officiële getuigen van de geboorte van Christus.

Als hier de herders in het stralende licht van God worden gezet, dan lees ik daarin een uitnodiging voor ons allemaal om met onze schaduwkanten in het volle licht van God te gaan staan. En dat is niets anders dan datgene in je wat duister is verbinden met God. Dan ervaar je dat er geen oordeel komt maar bevrijding. Bevrijding is waar Hij voor is gezonden. Dat is de bevrijdende ervaring van in het licht van God te staan, dat is de genade, dat God steeds Zijn licht in ons doet groeien. Ik denk dat dit is wat mensen in Jezus hebben ervaren, die bevrijding dat zij in Hem een mens ontmoetten die hen niet oordeelde, maar die hen vergaf. Zo kan Johannes Jezus ook het licht van de

wereld noemen, omdat Jezus ons voorgaat op die weg, van leven in het licht van liefde en vrede

Zo vieren wij met kerstmis dat zijn licht in onze wereld doorbreekt. Dus als we in de adventsperiode de kerststal weer van zolder halen en daarin Maria, Jozef en het Kindje hun plaats geven, met daaromheen de os en de ezel, de schaapjes en de herders, bedenk dan als u de kaarsjes aansteekt, dat het licht van Christus zoveel meer heeft gebracht en nog brengt dan alleen wat gezelligheid. En dat het zo veel meer is dan zomaar een symbool. Dat het licht van dat kaarsje juist betekent dat wij vieren dat sinds zijn komst wij zelf lichter mogen worden, als wij maar durven te staan in het licht van zijn genade. Laten wij zijn licht en liefde en vrede delen met iedere mens die wij mogen ontmoeten.

Tot slot mogen de Franciscanen stiekem best een beetje trots zijn op de extra dimensie die Franciscus, sinds die kerstmis in Greccio, aan kerstmis heeft gegeven.

Leo Koot ofs

De redactie van Doortocht wenst u alvast een goede Advent en een warm, gezellig en zalig kerstfeest.